

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vsa leta gl. 6.—; izv. Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25 „
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 6 nov.,
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbe brez priložene naročilne se upravištvo ne osira.

EDINOST

Oglas in oznanila se računajo po 8 nov. vsakega v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravištvo Piazza Caserma št. 2. Odpriete reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinost je moč.“

Nemška levica — gospodar situacije.

„V novi situaciji, nastali po zrušenju prejšnje večine, je iskati vzroka, da se je naša stranka odločneje pokazala na parlamentariškem torišču.“

Tako nekako se je izjavil dne 22. t. m. pripoznani in brezobzirni vodja nemških liberalcev, pl. Plener, pred svojimi maloštevilnimi volilci: člani trgovske zbornice v Hebu na Češkem. Ta govor plemenitega Plenerja je veleznamenit že zato, ker ima v sebi nepretržno vrsto dokazov o neverjetni domišljavosti in skoro da brezmejnem napuhu one in iste nemško-liberalne stranke, kojoj stoji na čelu zastopnik trgovinske zbornice Hebske, koja je se svojim doktrinarskim, fakične odnošaje države naše prezirajočim postopanjem že enkrat pritirala Avstrijo na kraj gospodarskega in moralnega pr pada, in pred koje je naš ministerski predsednik — ako smemo verjeti izvajanjem gospoda Plenerja — ravnokar kapituloval na milost in nemilost. Domišljavost pokazal je g. Plener a tem, da je le svoji stranki pripisoval zaslugе za državo, obstoječe v tem, da so bile le po sodelovanju njegove stranke vprejete razne vladne predloge, baje prekorišne državi: trgovinske pogodbe, predloge o podunavski paroplovni družbi, davčne predloge, preosnova valute itd., a ni niti z besedico omenjal, da je tudi prejšnja desnica vsikdar in dosledno hodila z vladno čez grm in strn ter da je s požrtvovalnim postopanjem svojim nalagala svojim volilcem breme za bremenom — da je torej desnica še nadkrilovala levico, kolikor se dostaje požrtvovalnosti, ne toliko do države, ampak do sedanjega sistema. Naši poslanci naj se le zahvalijo pri g. Plenerju! Jediní razloček bil bi ta, da je desnica storila to brezpopojno, ne da bi zahtevala za to primerne

plačila, dočim si je levica dala drago plačati dokaj sumljivo požrtvovalnost svojo. Razloček mej taktiko bivše desnice in taktiko nemške levice, radujoče se podžarki vladne milosti, je zares velikansk: bivša desnica je pri raznih glasovanjih mislila le na sistem, in nikdar na volilce, dočim so gospodje Plener in tovariši mislili le na-se in svoje strankarske koristi, o čemur nam priča najbolj uprav zadnji govor plemenitega g. Plenerja: naklonjenost in sodelovanje nemške levice ob vprašanju vravnave valute moral je grof Taaffe poplačati se svojo samoostalnostjo, tako, da ima danes ves svet tak občutek, da gospodar situaciji je gospod Plener, podprt po mogočnem uplivu kapitalistiških krogov, ne pa ekscelencia grof Taaffe.

Koliko hinavstva tiči v onih odstavkih govora, v kojih Plener „obžaluje“ naraščanje upliva birokracije (uradništva) in propadanje parlamentarizma, nam je jasno, ako pomislimo, da je Plenerjevi stranki birokracija jedna prvih zaslob, da je ta stranka tako rekoč vpregla vso birokracijo v svoj jarem, da brez te birokracije niti živeti ne more. Ali to le mimogrede. Sicer pa zadošča, ako prečitamo ves govor, da se osvedočimo o „iskrenosti“ g. Plenerja. Čujte torej: v začetku svojega govora obžaluje g. Plener naraščanje upliva birokracije in propadanje parlamentarizma, a proti koncu istega govora zahteva isti Plener, da vlada razpusti deželni zbor Češki — ako bi se ta še nadalje upiral izvršenju česko-nemške „sprave“ — ter da se svojim uplivom dožene drugačno grupiranje strank; z drugimi besedami: vlada naj pesti parlamentarizem se svojo železno roko, ako jej poslednji ni na uslugo. Ako to ni hinavstvo, potem res ne vemo kaj je hinavstvo.

Rekli smo, da je ekscelencia grof

Taaffe moral kupiti sodelovanje nemške levice pri raznih vladnih predlogah poslednjega časa za drago ceno svoje samostalnosti. To je razkril svetu zopet g. Plener sam, naglašajoč, da vlada ne sme imenovati naslednika baronu Pražaku, ako se ni popred sporazumela — z nemško levico. Po takem je res, kar smo rekli gori: gosp. Plener je gospodar situaciji, ne pa ekscelencia grof Taaffe.

To razodetje je po našem menenju jedno govora Plenerjevega, vse drugo je več ali manj draperija (prevleka.)

Zato pa se bočemo tu na kratko dotekniti nastopnih vprašanj: kako je bilo mogoče, da smo prišli tako daleč, kako je bilo mogoče, da je ves vladni aparat zašel v zavisnost stranke, ki ni imela nikoli zmisa za koristi države, pač pa je vsikdar skoro neverjetno brezobzirnostjo težila po svojih strankarskih koristih; in slednjič kake posledice je izvajati iz nastalega intinnega razmerja mej vladno in nemško levico?

Kako smo prišli tako daleč? Naravno: ker je tako hotel ekscelencia grof Taaffe.

Nedavno že smo rekli, da sedanji sistem ni bil nikdar odkritosrčen do avstrijskih Slovanov. Sledkimi besedami svabili so avstrijske Slovane v vladni tabor. Koliko veselje je zavladalo mej nami ob nastopu grofa Taaffe; mislili smo reveži, da se je slednjič vendar približala doba, ko pridemo do primerne veljave v državi, koje zvesti in najmnogobrojnejši podaniki smo. In kaj nam je ostalo od vsega tega? Kup praznih iluzij in podrtih nad, družega nič. Danes smo v resnici tam, kjer smo bili pred Taaffe-om; naše sedanje položjenje ni niti za las boljše od poprejšnjega. Grof Taaffe je v vsej svoji 13letni dobi deloval dosledno — vedoma

ali nevedoma, a menimo, da bolj vedoma, nego nevedoma — za koristi nemških liberalcev. Nam je služil z besedami, onim pa z dejanji. Od onega trenutka, ko je minister Gautsch vstopil v kabinet, beležiti nam je bilo zgolj čine, na kojih se je na skrivnem veselila nemška levica — očitno pač ne, ker so prefini taktiki —, in koji čini so pričali, da so Slovane mazali z medom okoli ust zgolj zato, ker so jih potrebovali. Nočemo navajati posamičnih epizod, ki so morale osupniti vsacega avstrijskega Slovana, nočemo pobližje omenjati onega usodnega prizora mej ministrom Gautschem in slovenskimi poslanci, a naglašati hočemo istino dalekosežne važnosti: da se je nemška levica še le v dobi vladanja grofa Taaffe ujunačila toliko, da je stopila odločno na pozorišče se zahtevanjem po nemškem državnem jeziku.

In vprašamo: od kod so vzeli nemško-liberalni doktrinari pogum, stopiti v javnost s toli gorostasnim zahtevanjem — gorostasnim zato, ker nasprotujočim koristim države, nasprotujočim obstoječim osnovnim zakonom? Od kod, vprašamo? Izvestno le od tod, ker jih je v to vs podbudilo vse bitstvo sedanjega sistema, ker je vsa taktika tega sistema vzbudila v njih nepromagljivo poželjivost, kokoršni bi bilo možno ugoditi le na podrtinah zakonov in pravice. Iz kratka: neiskrenost sedanjega sistema nasproti avstrijskim Slovanom je pritirala — vsaj drugače ni bilo mogoče — vladni aparat do tja, da je zašel v popolno zavisnost gospoda Plenerja in tovarišev.

To je gola istina, to je razodetje govora g. Plenerja; s tem razodetjem moramo računati avstrijski Slovani.

Treba torej, da smo na jasnem, kako nam je postopati v bodoče, kajti v taboru, v

„Pa jest nisem bu še enkol garè“ — obrne hrbet in odide brez poklona raz oder, spremljan največjim smehom, ploskanjem in odobravanjem.

Kateri je najpotrebnejši sv. zakrament?

Čas hitro teče in z njim tudi naša leta. Doživeti je moral to bridko resnico tudi Onégov Oní. Spominjal se je še prav dobro, kako je bilo takrat, ko ga niso pustili drugi mladeniči po prvi „Ave-Mariji“ iz hiše, spominjal se je še onih gorkih zaušnic, ki so mu jih naložili, ako so ga našli po noči na vasi, spominjal se je še, kako je mislil takrat na maščevanje, ko bode smel tudi on vasovati, a vendar vsi ti lepi spomini na preteklost niso mogli zabraniti, da bi se ne postaral tudi on. Najstarejši je bil od vseh vaščanskih fantov. Iz začetka vasoval je zelo pogostoma, a naveličal se je bil tudi temu. In ko je premišljeval svojo usodo zvečer na slami, mislil si je, da bi ne bilo tako dolgočasno v dolgih zimskih nočeh, ako bi ne bil sam. Spomnil se je zopet mladih let, spomnil se je zopet nekdanjih čutov, spomnil se je zopet Zaplotarjeve Urše, ki pronaša v osamljenosti strašno gorjé, ki kljuje srce, od zore do mraka, od mraka do dne; in sklenil je, da jo hoče rešiti za vselej.

PODLISTEK.

Onégov Oní.

(Iz popotne torbice Onéga Onégovega.)

(Dalje.)

Kako je nastopil Onégov Oní prvič na čitalničnem odru?

Rekel sem, da je bil Onégov Oní Slovenec in kot tak čitalnični član. In kak Slovenec je bil! Hitro ko so ustanovili čitalnico v dotični vasi, vpisal se je med prvimi in odšteval je pošteno vsak mesec naloženi mu narodni davek. Kakor je uže znano, hodil je v mladih letih sicer v šolo, a ko so ustanovili čitalnico, pozabil je uže bil čitati in pisati, ker imel ni več prilike, da bi se bil v tem vadil, kajti od onega dneva, ko ga je občila Urša, zavrgel je pero in knjige. Dasi mu je bilo iz začetka vse jedno, ako je držal prav ponosno novine tudi narobe, vendar je zmagovala vztrajnost in dobra volja, kajti v nekolikih mesecih spomnil se je zopet vseh črk in števil in ni bilo dneva, da bi ne bil v čitalnici, ni je bilo novice na vsem vesoljnem svetu, za koje bi ne bil vedel tudi on, saj prečital je vse liste od prve do zadnje pičice.

Društva prirejajo večkrat veselice in tako je bil tudi odbor te čitalnice sklenil,

da razveseli v kratkem člane. Pazljivo določil je posamezne točke, odmeril bolj izobraženim in bolj nadarjenim članom uloge in našega Onégovega Onéga počastil je z deklamacijo:

„Tam siva gora mi stoji!“ Oní se je pridno lotil dane naloge in obljubil, da jej hoče biti kos v čast sebi in društvu ter v veliko zadovoljnost vsega navzočega občinstva. Še tisti dan, ko mu je prepisal tajnik dotično pesem, znal jo je uže iz glave, kajti, predolga ni bila in tudi koder je hodil, bile so vse njegove misli jedino le v pesmi. Ko se je ulegel v posteljo k počitku, deklamiral je glasno toliko časa, dokler ga ni petelin opomnil, da se bliža uže dan. Trudno oko se mu je zatisnilo, a še v sanjah je moral panavljati, kar je delal po dnevu. In ko se je izbudil zjutraj, bila mu je ona pesem v molitev. Kadar je prišel v društvo, čital ni več novin, ampak predaval navzočim ono pesmico. Postavil se je sredi sobe, čitatelji so uprli oči vanj, poklonil se jim je globoko, stopil korak nazaj, vzdignil desnico in začel je navdušeno z mogočnim glasom, s prstom proti goram kezoč:

„Tam siva gora mi stoji!“ In znal je v resnici krasno deklamovati; ljudje, ki so ga videli in slišali, rekli so, da je navlašče za to rojen. Tudi po gostilnicah moral je vstreči se svojo deklamacijo rado-

vednežem. Pred veselico imeli so kakih dvajset poskušanj. Vsakokrat odlikoval se je naš Oní, ker znal je svojo ulogo najbolje.

Napominani dan veselice napoči. Osmu ura zvečer se približa. Gostje se že tlačijo v dvorani. Med njimi je mnogo gospode in sam glavar je tudi navzoč. Zazvoni. Zagrinjalo se vzdigne, predsednik društva se prikaže in pozdravi došlece. Zagrinjalo pade, zopet zazvoni in pevci odpojó prvo pesem. Zagrinjalo zopet pade. Na vrsto ima priti deklamacija: „Tam siva gora mi stoji!“ Onégov Oní se postavi na oder za zagrinjalom, ponovi še jednokrat na tihem vso pesem in ko se prepriča, da mu gre bolje nego očenaš, da znamenje z roko in zagrinjalo se vzdigne. Pred seboj zagleda na stotine in stotine vanj uprtih očí, a to ga ne preplaši. Smrtna tišina nastane. Oní se globoko prikloni, stopi korak nazaj, pokaže z desnico proti hribovom in roče krepkim, vzvišenim glasom:

„Tam siva gora mi stoji!“ — Ali o groza! Iz njega ni več glasu! Spomin ga zapusti kar na hip! Pogleda proti stropu, morda je tam gori kaj zapisano, prime se z roko na čelo, pogleda v tla, pogleda po ljudstvu, ki se mu uže v pest smeje, a — spomniti se ne more več drugih vrstic. „Kurajža velja!“ misli si nesrečni Oní in se nasmeje zaničljivo občinstvu, rekši:

katerem gospodarju Plener in družba, ni prostora avstrijskemu Slovanu. V prestopu nemških liberalcev v vladni tabor izražen je že po sebi imperativ (strog ukaz) avstrijskim Slovanom: vi pa v opozicijo! Oni rojaki naši, ki se kar tresejo po vsem životu, ko čujejo usodno to besedo, naj nam verjamo, da se tudi mi ne igramo lehkomišljeno s to besedo; da bi se jej tudi mi radi izognili, če bi bilo mogoče; da tudi mi vemo, da je pot opozicije trnjeva pot. Ali položje naj roko na srce in vprašajo naj svojo vest: dopušča-li národna čast naša, dopušča-li interes avstrijskih Slovanov, da bi sedeli skupno v veščini z nemškimi liberalci — ne kot jednakopravni činitelji, ampak kot njih oprode?!!

In le taka usoda čaka avstrijskih Slovanov, ako bi se ponižali do trabantov kapitalistične stranke, kajti Plener je danes gospodar situacije. Dolgo so nas pitali sladkimi besedami, z dejanji pa so nam izpodkopavali tla, a odslej nam ni pričakovati niti sladkih besed, ako v to milostno ne dovoli g. Plener.

Tako daleč je zagazil sedanji sistem po svoji neiskrenosti; bodi mu! A mi avstrijski Slovani se ne smemo ukloniti nemško-liberalni hegemoniji, ki bi značila našo sramoto. Upirajmo se jej z vsemi dopuščenimi postavnimi sredstvi! In ako smo jo zrušili, koristili smo sebi in državi.

Afera Spinčičeva.

Govor posl. Pernerstorferja v državnozborni seji dne 5. julija 1892.

(Konec)

Toda povrnimo se k onemu prizoru, ko je gospod pl. Plener pritržil predlogu, stavljenemu po poslancu Fussu, da se izjava predsedništva izroči odseku. Ta zbornica, ki je dopustila, da je predlog v zadevi Spinčičevi obležal za več nego 8 tednov, je sklenila, da ima odsek brzo poročati o predlogu Fussovem. Povprašanje, došlo danes na dnevni red, povedalo vam je približje, kakova so bila dosedaj obravnavanja v tem odseku. Kaj se zgoditorej? Ta zadeva zatezala se bode in zamočvirila z vednostjo in voljo vseh vodij strank, in predsedništva, kakor vsaka druga zadeva, ki se dostaje privilegijev, dostojanstva, ugleda in oblasti te visoko zbornice. (Prav res na skrajni levici. — Po-

Ker je bila tudi ona Onégovih mislij, sklenila sta, da se vzameta v kratkem.

Čitatelj bode gotovo vedel, da izprahuje gospod župnik iz krščanskega nauka vsakega, kdor misli stopiti v zakonski stan. To je vedel tudi naš Onf. Ko je še hodil v šolo, bil je od gospoda župnika večkrat pohvaljen, ker znal je celo za stran, na koji je bilo zapisano to ali drugo. A od tega je preteklo že mnogo let in kaj čuda, ako je pozabil na one nauke, ki so mu jih ucepili v srce in dušo v rani mladosti ranjki gospod župnik. Treba mu je bilo z nova začeti se učiti iz katekizma. A glava ni bila več tako mehka, kakor nekdanj. Tudi toliko časa ni imel, da bi se bil mogel navaditi vse iz glave. Radi tega šel je k oženjenim in tamkaj je izvedel, da gospod župnik izprašuje navadno le o zakramentu sv. zakona. Naš Onf si je mislil, da ne bode tudi on vprašan nič drugega, vzal je katekizem in mesto da bi bil vasoval pri Urši, učil se je na pamet o zakramentu sv. zakona. Ko se navadi do zadnje pičice, pove to Urši in skupaj gresta k gospodu župniku.

„Veseli me,“ nagovori ga gospod župnik, da si se slednjič vender-le odločil stopiti v drugi stan, ker star si že dovolj. Povej mi toraj, kateri je najpotrebnejši sv. zakrament za vsakega človeka, ako hoče biti izveličan?*

„Sv. zakon“! odreže se Onf.

(Dalje prih.)

slanec Kaiser: In imamo 109 liberalcev! In zato, gospóda moja, vidi se mi potrebno, da pri posvetovanju o tem predmetu pokažem vidik, ki se ni pokazal do sedaj: da je le prazna nada, da bi se v tej zadevi storilo kaj koristnega. Nam tiči vse preveč v kosteh strah, ali prav za prav bojazen pred avtoriteto.

Mi nismo to, kar so svobodni možje politički. Ne varajte se na tem, ako je morda kdo menil o sebi, da je tak. Mi smo vsi več ali manj ljudje, ki že sami po sebi dobe respekt, ako vidijo kakega ministra. (Veselosť na skrajni levici.) Tule so pri nas osebe, že rojene za respekt. Le malo jih je, ki so izjeme tu, a te-le ne smatrajo potem povsem ravnopravnimi v tej visoki zbornici. (Poslanec dr. Vašaty: Ti so največji rogovileži!) in katerim pridevajo kaj radi, v šali in resno, razna imena. Izvemši to malo število, so drugi, kakor se pravi, plemenitega mišljenja, koji uvidevajo plemenitost osobito v tem, da se ne razvijeta približje in tesnejše obče-vanje in zveza z narodom ter spoštovanje do poslednjega, ampak da goje kolikor možno globoko spoštovanje navzgori. Kakor znano, ne pripadam jaz tem ljudem ter bi želel, da bi imeli v tej zbornici več ljudij take vrste, prišlih do spoznanja, da so tudi najvišje stoječe osebe le ljudje, in kakor porečejo sami gospodje na ministrskih stolah, po svoji vesti, zelo grešni in včasih zelo nepopolni ljudje (Poslanec dr. Vašaty: Osobito Pražak! — Veselosť mej somišljeniki poslancu dra. Vašatega in na skrajni levici) ter da včasih in osobito pri nas v Avstriji na ministrskih stolah nikakor ne sede najmodrejši možje v deželi. (Prav dobro! na skrajni levici).

Predno preidem k temu, kar sem prav za prav hotel reči in s čemer hočem potem zaključiti, opazil bi še nekaj, čemur se čudim, da se ni že opazilo se strani predgovornikov. Gospod poslanec dr. Herold je menil, da sločin poslancu Spinčiča obstoji v tem, ker je hotel, da se izvolijo sami hrvatski volilni možje. Gospod poslanec dr. Kramar je navel zopet neki drugi vsrok. Ali meni se vidi, da je še neki drugi vzrok, kojega sta prezrla gospoda govornika. Najbrže ne bi se bilo dogodilo ničesar, da niso gospoda naučnega ministra prisilili z neke druge stani (Klici: Ogrske), postopati proti poslancu Spinčiču. Ne le, da smo se svojim denarjem tributarni (davku podvrženi, op. ur.) ogrskemu uplivu, ampak smo tudi tributarni glede naših poslancev; proti tem mora se celo postopati disciplinarno, ako hočejo Ogr. (Pohvala).

Meni vsaj se dozdeva, da je od Vzhoda, iz Ogrske, pripihala sapa, ki je popihala Spinčiča raz profesorski stol.

No, gospóda moja, govoril sem le za to, da vam povem nastopno, s čemer sklepam: Ognjevita izvajanja ob koncu govorov, s kojimi se govornik, ko je izkoristil ves arzenal svoje zgovornosti, vznešenimi besedami sklicuje na dostojanstvo in ugled zbornice, te vznešene zaključne besede čuli smo sedaj že dvakrat, in morda jih bomo čuli še nekoliko krat. Ali dovolite mi, da posežem vmes treznim žarkom ter vam rečem: Nič se ne bode zgodilo v tej zadevi, koja so zatezali osem tednov, kar ni možno razumeti. Zagrebejo se za prazne besede; pri zeleni mizi, modrimi obrabi in še modrejšimi izreki, s pripomočjo različnih paragrafov ter govorenjem o de lege lata in de lege ferenda in drugimi izvajanjmi pridejo do katerega si boji zaključka, koji ne bode koristil Spinčiču, ne poviševal ugleda parlamenta, kakor ne bode nikakor bolel gospoda naučnega ministra. Z drugimi besedami mi je izraziti svoje pričakovanje gledé na te stvari z malo slutnjo: Bojim se, gospóda moja, bojim — to bodi povedano v prvi vrsti gospodu podpredsedniku, da ne zaide morda na kriv sled —, da zbornica mirno vtakne zauš-

nico, koja je prejela na slovensen način po zadevi Spinčičevi (Veselosť in pohvala.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Deželnim glavarjem bukovinskim je imenovan poslanec Lupul. V današnjem uvodnem članku izražamo svoje menenje o razodetju gospoda Plenerja, da je namreč nemška levica sedaj gospodar situacije. Isto misel naglašata tudi konservativni „Grazer Volksblatt“, ki piše: „Ne moremo si misliti, da je Plener rabil le fraze. Gospod Plener ne bi bil svetoval vladi, naj razpusti deželni zbor česki, ako ne bi imel vzroka verjeti, da bode konservativno plemstvo razumelo, kar se mu tu insinuira: da naj sluša zapovedi ter se preseli v drug tabor. To sicer ni lahko po novem volilnem redu, ali nekak memonto mori je vender-le visokemu plemstvu českemu; gledajo naj, da o pravem času najdejo drugod prijateljev, da ne ostanejo osamljeni ob času nevarnosti. Mi menimo, da naj gospoda velikoposestniki opuste svojo brezpogojno udanost do vlade, da jih ne zadene poleg škode še posmeh, ampak da dobe v narodu potrebno zaslombo za nadalnje delovanje.“ — Da, v narodu treba iskati zaslombe — to je tista velika istina, koja je napisal nemški konservativni list, dokazujoč s tem, da se je začelo nekoliko drugače in sicer pravilnejše soditi o národnem gibanju na Českem. A zlati nauk omenjenega konservativnega lista ne velja samo veleposestvu českemu, ampak bi utegnil koristiti tudi našim poslancem. Gledajo naj tudi oni, da ne zadene naroda slovenskega poleg škode še posmeh.

Italijanski listi iz bližnjega kraljestva so sila razjarjeni, ker se tista glasovita vinska klavzula ne izvaja povsem tako, kakor bi oni želeli. Klavzula določa namreč znižano vinsko carino le za tisto vino, ki se uvaža v sodih, a Italijani zahtevajo tudi ugodnost za tista vina, koja se prevažajo po železnicah v posebnih vozeh, navlašč za to narejenih. Naša vlada se pa drži tega, kar je določeno v besedilu klavzule.

Cesarjevo potovanje v Galicijo izostane iz ozirav na neugodne zdravstvene odnošaje.

Vnanje države.

V Srbiji je pričakovati hudih homatij. Da se novo ministerstvo vsaj nekoliko prikupi narodu, sklenilo je baje, pozvati kraljico Natalijo, naj se povrne v Beligrad. Če se pa to zgodi, se je bati, da se povrne tudi Milan. Sicer pa izvestno ni pomoči novemu liberalnemu ministerstvu, ker nima nikake zaslombe v narodu, kojega ogromna večina stoji v radikalnem taboru. To kaže narod pri vsaki priliki. Vodja radikalcev in odstopivši minister-predsednik Pašić podal se je n. pr. tedni v svoj volilni okraj. Povsodi so ga pozdravljali demonstrativno in pokanjem možnarjev. V Radujevacu prišel mu je naproti banderij na konjih. Vse kaže, da srbsko regentstvo igra va banque.

Bolgarska razstava. Dne 27. t. m. otvoril je knez Bolgarski razstavo v Plovdivu. V svojem govoru naglašal je knez, da ta slavnost ne znači vojnega triumfa, ampak zmago kulturnega dela in civilizacije. Kako milostno! Evropa, oddahni se!

Različne vesti.

Imenovanje. Minister poljedelstva je imenoval gozdarskega praktikanta Augusta Guzelja gozdnim asistentom.

Prvi slov. kat. shod otvoril se je dne 29. t. m. slovesno. Došlo je do 1000 zborovalcev, koje je pozdravil predsednik osnovalnemu odboru, dr. And. Čebašek. V načelnitvo so bili izvoljeni: predsednikom posl. Povše, podpredsedniki: dr. Srnc, Gr. Einspieler, dr. Mahnič. Tajniki: dr. Lipold, Šervicelj, Fran Robič, in Josip Kompore; zapisnikarji: M. Matek, Iv. Slavec, Fr. Treiber, R. Silvester. Udarnostni brzojavki sti se odposlali papežu in cesarju, čestitka pa v Moguncu zbranim nemškim katolikom. — Toliko smo posneli v naglici iz ravnokar došlih ljubljanskih listov. Razumo se ob sebi, da bomo nadaljnim obravnavanjem sledili ono pozornostjo, kakoršno zahteva toli važna zadeva. V prvi vrsti nas pa bodo zanimali resolucije, ki se vsprejmo.

„Slovensko društvo“ na Štajerskem zborovalo je dne 21. t. m. Vsprejetih je bilo 5 nastopnih resolucij, kojih dosedaj nismo mogli priobčiti radi nedostatnosti prostora:

Odbor „Slovenskega društva“ nasvetoval je dve resoluciji:

I. Slovenci štajerski, zbrani v obénem zboru političnega „Slovenskega društva“, ugovarjamo najodločnejše ukrepom ali resolucijam nemških (?) mestnih, tržkih in nekaterih kmetskih občin, češ, da Slovenci, zahtevajoč slovensčine popolnoma zmožnih uradnikov, profesorjev itd., Nemce zatiramo, marveč mi Slovenci rabimo le svojo v osnovnih državnih zakonih zajamčeno pravico ter ne delamo nikomur krivice in se zatorej trdno nadejamo, da visoka vlada ne bode uvaževala onih neosnovanih neresničnih pritožeb nekaterih posameznih, slabo poučenih ali vsako poučenje in porazumljenje odklanjajočih zastopov, temveč strogo se držala zakonov ter jih zvesto izvrševala.

II. Obžalujemo narodni prepir mej kranjskimi Slovenci kot zelo nepotreben, po sovražnikih Slovencev tje zanesen in neten ter izražamo glede na položaj najiskrenejšo željo, da se zopet porazumejo in spravijo v bratski ljubezni, sebi in nam v največjo korist, ali o nasprotstvih vsaj razpravljajo le stvarno, vselej dostojno in brez sovraštva mej seboj.

Državni poslanec g. dr. L. Gregoreo nasvetoval je resolucijo:

III. Izrekamo ganjenega srca društvom: sv. Mohorja, sv. Cirila in Metoda, Matice Slovenske, zlasti pa še Pevskemu slovenskemu društvu v Ptuji in vsem Sokolskim društvom za njihovo uspešno in sijajno delovanje svoje najiskrenejše priznanje in domoljubno zahvalo.

Deželni poslanec g. dr. Serneć nasvetoval je resolucijo:

IV. Obžalujemo, da se z vladino podporo snujejo čisto nemške šole v malih, zvečinoma slovenskih mestih in trgih na Slovenskem Štajerskem, pa tudi tam, kder so kakšne fužine, ker v vseh teh šolah je ogromna večina učencev slovenska in bi ne mogle dosežati ljudskim šolam postavno določenega smotra, temveč širile bi le nevoljo in prepir tudi v krajih do sedaj mirnih, dočim sedanje šole določenim namenom tam vsaj deloma ustrezajo.

Gosp. dr. L. Filipič, odvetnik v Celji, nasvetoval je resolucijo:

V. Izražamo naposled željo, naj drž. slovenski poslanci, brž ko se to pokaže umestno, osnujejo poseben jugoslovanski klub.

Komentar tem resolucijam napišemo o priliki.

Zlate besede je napisala poslednja „Naša Sloga“ govoreč o nakanah naših protivnikov, odnosno njih šolskega društva „Lega nazionale“. Telesno nasilno smrt obsoja torej ves svet ter jo kaznuje strogo zakoni vseh držav. A kako je se duševno smrtjo, ki je še groznejša? Pod duševno smrtjo razumevamo tisto duševno preobrazenje, v katero zaide človek na umeten in protinaraven način s pomočjo šole in pouka v obče. Z raznarodovanjem

vsmrtuje se človek duševno; s poitalijan-čevanjem usmrtuje se duševno hrvatska in slovenska deca po Istri. Proti temu zločinu nimamo paragrafa kazenskega zakona, ampak še kumujejo mu oblasti in mogočniki. Samoobrana daševnega življenja je vsaj toliko opravičena, kolikor samoobrana telesna. Boj za život je prirojen vsaki stvari; borba za obstanek je ute- meljena v prirodi. Veliko ribe jeda male, a človek — ta slika in podoba božja — je v neprestani borbi za svoj obstanek in duševno neodvisnost. Nastojati moramo torej vsemi silami, da si ohranimo samostalnost, da se ne damo pod-jarmiti duševno, da ne naredimo iz nas duševnih robov, izdajce našega roda in jezika.

Prehitro smo se veselili. V političnem pregledu omenjamo, da je avstrijska vlada odredila, da ona italijanska vina, ki se bodo uvažala v železniških vozeh, ne uživajo znižane uvozne carine. Žal, da je odjenjala. Véeraj iz Rima došla brzobjavka pravi, da je naša vlada poučila naše carinske oblasti, da vsa vina, dohajajoča iz Italije, uživajo znižano carino, tudi če ni povsem dognan njih izvor.

Jubilej nestrpnosti. Od nekaj sem je navada, da se naši okoličani ob nedeljah zbirajo pred cerkvijo sv. Antona novega. Nebrojnokrat so se že izpodtikali italij. listi ob tej stari navadi, zahtevajoč, da oblasti posežejo vmes. Naši nasprotniki predbacivajo okoličanom, da s svojim zbiranjem pred cerkvijo sv. Antona novega motijo javni promet, da torej javni interes zahteva odstranitev te nedostatkosti. Javni promet pravijo, na mislih jim je pa le „italijanski značaj“ mesta tržaškega. Dá, v tem grmu tiči zajec: po nekaterih delih mesta prevladuje ob nedeljah prav odločno slovenski življ, slovenska govorica. To jih peče, to jih boli. Gospóda lažejo pred svetom, gospóda falsifikujejo istino, kolikor se dostaje značaja našega mesta v jezikovnem pogledu, gospóda naglašajo neprestano izključljivo italijanski značaj mesta tržaškega: a se boje, da ne bi se tujec prepričal na svoje oči, kako malo se strinja resnica z deklamacijami italijanske gospóde. Boje se resnice in pravega spoznanja. Zato bi najraje kar iztirali vse Slovence, osobito ob nedeljah. V svoji številki od ponedeljka povrnil se je „Il Piccolo“ zopet k temu predmetu naglašajoč, da zahtevanje, da se prepovedo zbiranja pred cerkvijo sv. Antona novega, slavi že svojo petdesetletnico. No, „Il Piccolo“ je povedal s tem, da so se okoličani zbirali tam že davno popred, nego je on začel bogati Tržičane; a uverjen naj bode, da se bodo zbirali tudi v bodoče vzlic protestom „Il Piccola“ in sorodnih mu listov.

Okoličani, pogovarjajoči se pred cerkvijo sv. Antona novega, stoje na lastnih, na domačih tleh — zapomnite si to, gospóda! Uprav divna je zares ljubezen mestne gospóde do okoličanov: v mestne službe vsprejemajo tuje e-inozemce, okoličanke ne bi smele prodajati kruha po mestu, zaslužek s perilom jim hočejo odvzeti, in sedaj bi jih hoteli poditi iz mesta kakor kake potepuhe. In še državne oblasti naj bi pomagale pri tem! A ne moremo verjeti, da bi jim poslednje napravile to uslugo: kajti koristi države zahtevajo, da se okoličanu ne kratijo pravice in utegnejo priti kritični časi, ko bode trebalo živo, da se v Trstu odločno čuje odvažni, domorodni, avstrijski glas okoličana. Ne moremo si misliti, da bi oblasti hotele žaliti naše okoličane, ugajajoč ne- osnovanim zahtevam nestrpne gospóde, kajti to bi značilo, da nimajo zamisla za to, kar treba straži ob Adriji. „Il Piccolo“ pravi, da omenjeno zahtevanje njegovo praznuje letos že svoj petdesetletni jubilej; mi pa pravimo, da je ta list se svojo notico ob tej zadevi proslavil petdesetletni jubilej nestrpljivosti naših nasprotnikov.

Provokacija. Vsi tržaški listi so po konci. Kaj se je zgodilo neki? Grozno,

grozno: v gostilni „Alle Gatte“ zapela je neka francoska pevka jedno slovansko pesem. To vam je bilo grozno sikanje in žvižganje. Ne, to ni le provokacija, to je zločin proti italijanskemu značaju mesta tržaškega. O ti nesrečni Nabergoj: to je sad tvoje ostudne agitacije, kakor trdi „Il Piccolo“! Gorje, gorje! Tu vidimo zopet, da imamo le jeden korak od lahonske nestrpljivosti do — smešnosti. „Il Independente“ graja gospóde. Lauro da je hotela peti v narečji, do katerega nimajo gospóda prav nikake simpatije. To je sicer sila žalostno za nas, a treba, da se potolazimo kakor vemo in znamo.

„Delavsko podporno društvo“. Dne 24. p. m. preteklo je 10 let, odkar je to društvo slavilo blagoslovljenje svoje zastave. Slavnost, vršiva se pri sv. Ivanu, bila je velikanska, dostojna velevažnega tega društva. Kumica zastavi je bila Njena cesarska visokost, sedauja cesaričina — vdova Štefanija, a nadomestovala jo je soproga pokojnega namestnika tržaškega, barona Pretisa. Slavnosti je prisustvoval tudi baron Pretis, mnogo odlične gospóde in nad 30 društev. Vsakemu članu je izvestno predrag spomin na ta sijajni dan, ki je zabeležen zlatimi črkami v kroniki „Del. podp. društva“. Deset let je minulo od takrat, a društvo deluje še vedno pod svojo zastavo, zvesto svojim načelom in neumorno težeč po postavljenem si cilju: v materijalno podporo slovenskemu delavcu v dnevnih stiske in težave ter v duševno izobraženje istega. Cilj ta je gotovo plemenit ter mora navdušiti vsacega rodoljuba. In gotovo je umestno, da društvo dostojno proslavi desetletnico blagoslovljenja svoje zastave: dan časti in slave društva samega, kakor tudi vsega slovanskega življa v mestu tržaškem. Tej svoji dolžnosti odzove se društvo v nedeljo, dne 4. t. m. Zjutraj ob 8. uri je slovesna sv. maša v cerkvi sv. Antona novega, koje se udeležijo društveniki pod svojo častno zastavo. Društveniki pojdejo v cerkev za razvito zastavo in z godbo. Popoludne pa je sijajna veselica v vrtu „Mondo nuovo“.

K slavnosti blagoslovljenja prihitela so razna društva in tisoči naroda od blizu in daleč; tako se nadejamo, da tudi v nedeljo prihite naše množice, člani in nečlani, da dostojno in skupno proslavimo spomin na oni velepomembni dan, ko je društvo razvilo svoj vidni znak.

Poziv! Oni pevski zbori, ki so se priglasili za sodelovanje pri skupnem koncertu, so naprošeni, da odpošljejo svoje zastopnike k seji, ki bode v nedeljo 4. sept. ob 4. uri popoludne v prostorih „Del. podp. društva“. Dr. Glaser.

Veselica v Lindaru obnesla se je prav dobro, v kolikor se sploh more prirediti veselica v majhni vasi siromašne ali vender-le mile naše Istre. Udeležba je bila mnogoštevilna; navzočih je bilo sila kmetov, a osobito mnogo žensk. A prišla je tudi čestita in velezaslužna naša duhovščina, o kateri se lahko reče, da z narodom deli veselje in žalosti, uspehe v narodni borbi ter mučeništvo od strani nasprotnikov, katerim so dušni pastirji velik trn v peti, ako čutijo z narodom. Ker že govorimo o nasprotnikih, je umestno, da se bavimo žnjimi, kajti njih „dela“ so zares taka, da jih ne smemo odtežati javnosti. Svet naj izve, s kakimi „olikanimi“ elementi se je boriti Slovanu istrskemu, svet naj izve, koliko velja njihova „avita cultura“! Evo vam ilustracijo:

Malo število Slovanov, došlih v nedeljo iz Trsta in Pulja, zbralo se je na kolodvoru Pazinskem. Podali so se mirno v mesto, kjer so se ustavili v gostilni „All' Istria“. Prišedši v mesto bili so pozdravljeni smehom in žvižganjem. Prvi trenutek smo mislili, da insulti veljajo v prvi vrsti osobi g. profesorja Mandiča, ali kmalo smo se prepričali, da ni tako. {Ko

nas je zapustil g. Mandič, podali smo se na ulico, da si ogledamo mesto, a sodrga spremljala nas je na vseh naših potih zasmevanjem, žvižganjem ter vpitjem: Porchi croati, morte ai croati, itd. itd. Vpitje je bilo toli silno, da so je obsojali celo nekateri Italijani. Uprav občudovali smo miroljubivost naših ljudi, da so ostali mirni vzlic tolikim provokacijam. Grdo čevanje in zasramovanje se je nadaljevalo potem v gostilni, kjer so naši obedovali. Tudi tu sem jim je sledila sodrga. Slednjič se je mala naša družbica — 8 do 10 ljudi — podala proti Lindaru. A sedaj se je še le prav razvilo tuljenje in zasramovanje. Sledilo nam je kacih 50 oseb: dijakov, pravnikov, učiteljev — torej sama „inteligencija“. Različne psovke donele so z nami. Potem so sledili kamenje, „pomidorji“ in krompir. K sreči ni bil ranjen nikdo, sicer bi se bila morda prigodila nesreča. Izletnikov ni zapustila niti za trenutek uzorna njih potrpežljivost. Trpeli so sramotjenja ter mirno korakali svojo pot, dokler se niso ti „kulturinosci“ sami jeli sramovati svojih grdih činov, poskrivši se v neki jarek. Prvo vprašanje je, ali ne bi bilo umestno, da je mestna redarska oblast postopala nekoliko bolj energično, posebno potem, ko so se ponovili napadi. Drugo vprašanje pa je, kako da c. k. žandarmerija ni prihitela o pravem času, da napravi red, ampak še le potem, ko tega ni več trebalo.

Sicer pa častitamo pazinski sodrgi in nje voditeljem-pokroviteljem na teh slavnih činih in svetujemo, da si vzamejo k srcu besede njih lastnega glasila, poreške „L' Istria“, ki piše v svoji zadnji številki: „Ed ecco che gli slavi non dormono, e men che meno fanno della vuota rettorica, radunandosi qua e là allo scopo di spassarsela o di esprimere dei vani desideri di idealismi futuri; essi sanno quello che vogliono, e con una costanza mirabile, fermamente disciplinata, procedono imperterriti alla loro meta, ponendo piede innanzi piede, senza mai voltarsi indietro. Così certi idealismi si vengono per loro maturando da se, senza bisogno di manifestarli con vano scalpore, in antecedenza“.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so nabrali zaostali „fikarji“ pri sv. Ivanu dne 21. avgusta 1 gld. 80 kr.

Za družbo sv. Cirila in Metoda, oziroma za novi otroški vrt na Greti, darovala je dne 28. t. m. tuja gospica v Barkovljah 1 gld. G. „Polde z Opčin“ je daroval v isti namen 10 nvč.

Družba sv. Cirila in Metoda. O novem otroškem vrtu na Greti piše poročilo nastopno:

Istotako je valed poročil naše podružnice na Greti pri Trstu vodstvo sklenilo, da se odpre z novim šolskim letom zabavišče na Greti, ker tolikemu številu slovenskih otrok v teh predmestnih krajih tržaški vrtec v Rojanu več ne zadostuje. Vodstveni tajnik je zadnjič slišal iz najverodostojnejših ust, da je „Lega nazionale“ v svoje zabavišče na Greti že zvalila do sto slovenskih otrok, in to prav naravno, ker laških ondi itak ni. (Čujte!) Slavna skupščina! V očigled temu samo akademsko javkanje, da se zatira naš življ, ne pomaga nič, ne reši ni jednega otroka — tu je treba odpreti roko in srce, žrtvovati, delati ter zaklicati nasprotniku: Pusti našo deca pri miru, ne zapeljuj jo s sladčicami, v katerih se skriva narodna smrt. Pusti otroka svoji slovenski materi; da-si je borna, vendar ga ona presrečno ljubi in ga bo za svoje razmere že pošteno vzgojila. (Burno odobravanje).

Zato je vodstvo v 58. seji že imenovalo otroško vrtnarico na Greti gospico Margareto Podkrajšek. Gospoda, tu se ne gre za nikakoršne politične agitacije, za nikakoršno zdražbo mej sosedji, ki bivajo na naši zemlji, nego mi jim le kličemo: Spolnajte sedmo zapoved božjo gledé naših otrok, kakor jo spolnujemo mi gledé vaših!

Družba je štela dan skupščine 83 pokroviteljev, 826 ustanovnikov, 4020 letnikov

in 3386 podpornikov, torej vkupe 8315 članov. Skupščina je potrdila račun za l. 1891 z dohodki 9905 gld., stroški 8556 gld. 77 kr., s prebitkom 1348 gld. 23 kr., in s končnim blagajničnim ostankom 11.992 gl. 35 kr. in dala v smislu § 22 družbinskih pravil vodstvu oprostilo.

Za VI. župno cerkev nabralo se je do sedaj 36.096 gld. 76½ kr. Mimo teh prispevkov nabralo se je 250 gld. za 6 svečnikov iz bron, na čemer gre zasluga veleč. g. kapelanu Wartu. Nadaljne prispevke vsprejemajo odbor, škofijska pisarna in župniki vse škofije.

Iz spodnje okolice se nam piše: Mnogo se je že pisalo po slov. listih o uravnavi valute ter tudi ukrepalo glede imena novemu denarju t. j. stoteremu delu jedne „krone“. V nekem našem dnevniku čital sem o tem daljše razpravljanje, v katerem se je omenjalo na pr., da bi se dalo stoteremu delu „krone“ ime „vinar“ ali kako drugo tudi popolnoma domače ime. Pisec teh vrstic se s tem ne strinja. Gledati bi se moralo, da se dá stoteremu delu „krone“ ime, katero naj bi bilo lastno vsem slovanskim narodom, da se pokažemo Slované vsaj tem potem — složni, enakoglasni! Po mojem menenju bilo bi stoteremu delu „krone“ najprimernejše ime „stotinka“ (ital. centesimo), katera beseda bi bila gotovo pristna vsem slovanskim pokoljenjem. Bolgari imenujejo tako na pr. stoteri del svojega „lava“, „stotinko“. Želeti je pač, da bi o tem razpravljali ne le naši domači slovenski, temveč tudi drugi slovanski listi. X.

Iz Herpelj se nam piše: Ni bila povsem zastoj pot in borba onega čudnega klača. Kjer je prej čepel italijanski napis „Osteria al operaio“, visi vam krasna plošča z napisom „Gostilna pri rokodelcu.“ Da je gostilničar pridejal tudi italijanski napis in sicer kot drugi, ni mu zamere. Prvi bodi nam narodni jezik! Tako je prav, tako je lepo! Druzi pa posnemajte! Vivat sequens!

Iz Kopra se nam piše: Često ste že pisali, kakó nezakonito postopajo Lahitukaj v tužni Istri proti slovenskemu, oziroma hrvatskemu življu, kako nepoštenih sredstev se poslužujejo. Naj vam tu navedem zopet par slučajev.

Par tednov tega prišel je tu-sem neki pekovski pomočnik iz Ljubljane k pekovskemu mojstru Placerju. Zjutraj mora nositi kruh odjemalcem. A neki strasten Lah, odjemalec kruha, se je hudo razkačil, kako morejo tacega v Kopru vsprejeti v delo, ker ne zna niti besedice italijanske. In prišel je k gospodarju sè zahtevanjem, naj tistega „čevota“ proč pošlje, sicer ne bode več jemal kruha. Gospodar pa mu odgovori: „Kakor vam drago, jaz ga ne odpustim, ker me prav služi.“

Drugi slučaj: Na predvečer rojstnega dne našega presvetlega cesarja se je zbrala tukajšnja mestna godba (blizo 12 mož), da prirede obhod po mestu. Pa niti živo duše ni bilo, ne pred njimi ne za njimi, pač pa je lahonska gospoda zapirala okna, da ne sliši cesarske himne.

To je vsekako značilno za mišljenje naših lahončkov; le škoda, da naše oblasti nočejo na Dunaj poročati o tem mišljenju. Morda bi pomagalo to, da prično na Primorskem tirati drugačno politiko.

Sicer pa ne smete misliti, da je Koper izključljivo italijansk, kakor trdé naši nasprotniki, ampak Slovencev je tu lepo število; le škoda, da so zaspani.

Trtno uš so zapazili v občinah Repentabor in Tomaj. Tudi v vzglednem vinogradu vinorejskega društva Tomajskega so našli to grozno škodljivko.

Združena v grob so položili v Prezerji pri Komnu neko 77letno staro in nje sina. V noči, ko je mati ležala na mrtvaškem odru, umrl je sin za mrtudom.

Drzen tat. Gozdni komisar g. Bratina je prenočeval te dni v Komnu. Radi velike vročine pustil je g. Bratina okno spalne sobe odprto. To okolnost je porabil drzen tat da se je prikral v sobo ter

pobral obleko komisarjevo. Po dovršenem zločinu ubral je svojo pot proti Vojšćici. Mejpotoma prilastil si je listino s 440 glđ. in zlato uro z verižico v vrednosti 250 glđ., obleko pa je vrgel na neko njivo.

Utonila je v Svetem pri Komnu 84 letna mati tamošnjega cerkovnika Kovačiča. Padla je v kal ter tam našla svojo smrt.

Stipendije. Na državnem gimnaziju tržaškem so razpisane 3 stipendije „Ananian“ po 300 glđ. na leto. Prošnje je uložiti pri mestnem magistratu do 1. oktobra t. l.

Domači oglasi.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1. trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončenim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Gostilna „Stoka“, staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Andrej Kalan, čevljar v ulici Caserma. slovenskemu občinstvu. — Najelegančajše ter solidno delo in točna postrežba. Cl.

Karol Colja, zganjarija in tobakarna v hiši Cacia, prodaja domače zganje vsake vrste in siropove pijače, „pasarete“ in sitone.

Hotel in restavrant Šiškovič prav bliži postaje Hrpelje-Kozina ima jako lep razgled v visokosti 490 metrov nad morjem; oskrbljen je izborno z vsem potrebnim; na razpolago so krasno opravljene sobe za poletno bivanje; kuhinja in pijače izborne, cene nizke. Voznina po železnici stane samo 20 kr. 25-26

Ernest Pegan (naslednik A. Pipana) na oglu Via Torrente in Ponte della Fabra, priporoča svojo trgovino z moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa svojo bogato zalogo kolonialnega blaga. Cene so neverjetno nizke, postrežba vestna in nagla. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (blizu tehnične Rosada) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosiča neverjetno v ceno. Cl.

Vekoslav Moder, pekovski mojster „Piazza Caserma“, se priporoča slav. občinstvu. — Prodaja vseh vrst kruha, slašćic, čokolade, vseh vrst moke itd. po najnižjih cenah. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače zganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštno tiskalice. Cl.

Anton Lampe, naslednik Jakob Hočevarja, Via Barriera v e c h i a št. 17 pekovski mojster, priporoča kruh vseh vrst, moko, riž, sočivje, fino moravsko maslo itd. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“, v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slovincov vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Ivan Kanobel, nasproti velike vojašnice, priporoča svojo zalogo z mnogovrstnim jedilnim in drugim blagom; razpošilja tudi na debelo v množinah od 5 kil. naprej po najnižji ceni.

Tiskarna „Dolenc“ (narodni zavod v Trstu), Piazza del ... ma št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska po ugodnih cenah. Imamo na prodaj knjigo „Kmetijsko berilo“ za nadaljevalne tečaje in gospodarjem v pouk. Mehko vezana stane 45 kr., trdo vezana 65 s poštnino vred. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opresno mleko po 12 kr. liter neposredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana. Na zahtevanje posneto mleko po 4 kr. liter, toda le v množini najmanje 25 litrov. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebniki, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Ivan Prelog priporoča svoji trgovini v Via del Bosco št. 2 (uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera veechia) in v ulici Molla a vento št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in vnanje pridelke. Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera veechia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Ivan Umek, čevljarški mojster, Via Roma magna št. 6. priporoča se slavnemu občinstvu v vsa v njega stroko s, adajoča dela. — Solidno delo, — hitra postrežba — nizke cene. 60--59

Anton Godnig, via Nuova nasproti lekarni Zanetti-a priporoča svojo veliko zalogo kave, olja, riža, sladkorja in raznih domačih pridelkov. — Cene so neverjetno nizke, postrežba je vestna in nagla. 12--24

Petroleum po 12 kr. liter se dobiva v prodajalnici Artura Fazzini, Via Stadion št. 22. — Telefon 519. 16--20

Na stanovanje in hrano se vsprejmeta dva dijaka iz dobre družine, ki zahajata v narodne ali srednje šole, in sicer pri neki častiti tukajšnji družini, v koji se govori slovenski in italijanski in kjer bi bili dijaki pod dobrim nadzorstvom. Natančneje se poizve pri upravnistvu v našega lista. 1-3

Ponavljajni

tečaj za dečke,

kateri žele naučiti se slovenski in nemški jezik pa tudi druge predmete za vstop v gimnazijo ali realko. — Odpre se meseca septembra v Barriera št. 25. I. nadstr. Podučeval bode M. Kamuščič, učitelj i voditelj slov. šole v Trstu. 1-5

Griena bol kašalj, hreputavica, promuklost, nazeb, zadavica, rora, zapala ustjuh itd. mogu se u kratko vrijeme izličitii rabljenjem NADARENIH

Prendinijevih sladkišah

(PASTIGLIE PRENDINI)

što jih gotovi Prendini, lučbar i ljekarnar u Trstu Yeoma pomažu učiteljem, propovjednikom itd. Prebdenih kašljnih noćih, navadne jutranje hreputavice i grlenih zapalah nestajo kao za čudo uzimanjem ovih sladkišah.

Opazka. Valja se paziti od varalica, koji je ponućinaju. Zato treba uvijek zahtjevati Prendinijevo sladkiše (Pastiglie Prendini) te gledati, da bude na omotu kutijice (škatule) moj podpis. Svaki komad tih sladkišah ima ntišnuto na jednoj Strani „Pastiglie“, na drugoj „Prendini“.

Ciena 30 nč. kutijici zajedno sa naptukom. Prodaju se u Prendinijevoj ljekarni u Trstu (Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnijih ljekarnah svijeta. 47-52

Krojaški mojster

FRANINAMO

naznanja sl. slovenskemu občinstvu, da je svojo delavnico preložil na Corso št. 8 II. nadstr.

Zagotovljajoč ceno in točno postrežbo se priporoča najiskreneje sl. občinstvu.

epo uredjena soba

Via S. Maurizio št. 9

II. nastropje

daje se v najem od 1. septembra t. l.

Govori se izključivo hrvatski in slovenski.

Hišo z zemljiščem

v dobrem stanju, pripravno za gostilno, trgovino itd., blizo mesta, kupim takoj.

Andrej Hreščak

Lokve — Hrvatska. 1-4

Drogerija

Arturo Fazzini v Trstu

Ulica Stadion 22 — Telefon 519.

Velika izbor mineralnih voda, zmletih oljnatih barv najfinijih vrsti; rudoče, rumeno, zelene, višnjeve in črne po 28 novč. kilo. Svinčnata belilo po 32 novč. kilo. Cinkovo belilo najfinije po 40 novč. kilo. Razum tega velika izbor barv na vodo in čopičev vsake vrste ter po cenah, s kojimi ni mogoče konkurirati. — Zaloga glasovitoga krepila od Kwizde (Korneuburger Viehnährpulver) za živino. Zaloga mirodij, barv, zdravlil; zaloga žveplja in modre galice za rabo pri trtah. Naročniki morejo brezplačno uporabljati telefon. 16-50

Novosti!

Srajce za hribolazce tkane, iz najbojših snovij, gladke barve ali pisane, s širokim doli povešenim ovratnikom in dvema žepi na prsih, popolna velikost, izborno delo. Komad glđ. 1.20

Svileni pasi 1 meter dolgi, 6 cm. široki, s posrebreno dvojnjo kačesto zaponu. Komad 50 kr.

Klobuk za hribolazce iz I-a klobučevine se širokim svilenim trakom ter mošnjikom za nakite. gl. 2

Ovratnice za hribolazce 3 komadi glđ. 1

razpošilja po poštne povzetju
Emil Storch
Dunaj, I. Salzgasse Nr. 65

Spretnega pisarja,

zmožnega slovenskega, nemškega in laškega jezika, išče advokat doktor M. Pretner v Trstu. 2-2

Išče se

5-6

prodajalec

za trgovino „Obrtnijskega društva v Barkovljah. — Več se izve pri predsedništvu omenjenega društva.

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI

104-17 TRST 12-12

Corso, Piazza della Legna št., 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije, z Angoškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.

MINERALNE VODE

iz najbolj znanih vroleev kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt.

Spomladansko zdravljenje

najboljše je s čajem iz tavžentroz (mlešori), kri čistače in neprekosljivo sredstvo zoper palenje v želodcu, hemoroidalne bolezni itd. — Zavitek z navodom, za 12 dni zdravljenja, stane 50 kr., s pošto 5 kr. več. Čuvati se je ponarejenja zdravila. Dobiva se v odlikovani lekarni 62-100

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg. Poštno pošiljate izvršujejo se neutogoma.

LEKARNA
A. KELLER

ex Rondolini,

utemeljena v letu 1769.

TRST,

Via Riborgo br 13.

Razprodaje sledeče posebnosti: Glasovite in prave flaštre iz Brešije, železo-Malesi. Navadno ribje olje; isto olje z jodom in železom. Elikzir Coca, okropiljači in prebavljajoči. Elikzir China proti mrzlici. Anatarinsko vodo za usta. Obče poznano vodo katrama in vbrizgavanja katrama. Zmes proti tajnim boleznim. Ekstrakt Tamarinda z Antilov. Vino s Chino okrepljajoče želodec kakor Marsala. Prašek za zobe, bel in rožnat. Ciparski prašek bel in rudoč. itd. Glavna zaloga rogatske kislice kneza Esterhazyja. NB. Pogodbe za tukajšnje dežele se vsprejemajo po ugajajoči pogodbi ali po povzetju. 8-27

CARLO PIRELLI

mejnarnodni agent in speditér

Trst, Via Arsenal št. 2.

20-32

Oddaje listke za železnice in parobrode mornarjem in delalcem po nizkih cenah in na vse kraje

Velika 50 novčna loterija.

Glavni dobitek

75.000

goldinarjev

Srečke po 50 kr. priporoča: Giuseppe Bolaffio — Alessandro Levi.